

**Informatie- en inspraakbijeenkomst startnotitie m.e.r. voor
de ontwikkeling van het Logistiek Park Moerdijk (LPM)
5 oktober 2009 (20.00 uur)
De Gouden Leeuw te Zevenbergschen-hoek**

Opening en inleiding

Voorzitter de heer Jos van der Wijst van de provincie Noord-Brabant opent de informatie- en inspraakbijeenkomst en heet de aanwezigen van harte welkom. Hij vervangt deze avond gedeputeerde de heer Hoes, verantwoordelijk gedeputeerde voor deze m.e.r.-procedure t.b.v. het Logistiek Park Moerdijk. Hij laat weten dat het initiatief om hier in Moerdijk een bedrijventerrein te ontwikkelen niet alleen een initiatief is van de provincie Noord-Brabant, maar juist een samenwerking is van het Rijk, de provincie en de gemeente Moerdijk. Onder de noemer Moerdijk Meer Mogelijk zijn er ook in nauw overleg met de actoren in deze omgeving 9 projecten geformuleerd, waarvan de ontwikkeling van het Logistiek Park Moerdijk er een is. Na een korte uitleg over het doel en verloop van deze bijeenkomst die alleen gaat over het LPM en de startnotitie m.e.r. t.b.v. dit project geeft hij het woord aan de heer Wilfried Michels, coördinator milieueffectrapportage, directie Ecologie van de provincie Noord-Brabant, voor een korte toelichting op de m.e.r.-procedure. Daarna licht de heer Marnic Aarts kort de totstandkoming van het initiatief LPM toe. Tot slot geeft de heer Hans Helder van milieuvadvisiebureau Witteveen + Bos, opsteller van de startnotitie m.e.r., een toelichting op het initiatief en de hoofdlijnen van deze startnotitie.

Waarom een m.e.r.-procedure en een startnotitie?

De heer Wilfried Michels, m.e.r.-coördinator van de provincie Noord-Brabant, legt uit dat het op grond van de Wet milieubeheer verplicht is om voor ingrijpende nieuwe initiatieven, zoals grootschalige bouwprojecten, voorafgaand eerst een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Daartoe dient een formele m.e.r.-procedure te worden doorlopen. Doel van de m.e.r.-procedure is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de desbetreffende activiteit(en) en het inzichtelijk maken van de mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu. In het MER komt te staan welke milieueffecten als gevolg van het nieuw beoogde Logistiek Park Moerdijk (LPM) van 150 hectare zijn te verwachten. Uiteindelijk is het milieueffectrapport een hulpmiddel bij de besluitvorming van de keuzes voor de aanleg van het LPM en in welke vorm.

Het MER staat echter nooit op zichzelf, maar is altijd gekoppeld aan een andere procedure, zoals een milieuvergunningaanvraag of een ruimtelijke procedure en is feitelijk een kwaliteitsborging voor het te nemen initiatief. Deze m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure die doorlopen wordt voor het inpassingsplan t.b.v. het beoogde bedrijventerrein. In het MER worden straks alle consequenties voor het milieu van het LPM in kaart gebracht. Zo worden onder meer de aspecten lucht(kwaliteit), geluid, bodem, energie, verkeer, natuur, veiligheid, enzovoort, onderzocht. Daarnaast komen ook aspecten als landschap, cultuurhistorie, archeologie en duurzaam ruimtegebruik in het MER aan de orde. De verzamelde gegevens worden in het MER opgenomen. Het MER is niet alleen een hulpmiddel bij de besluitvorming, maar draagt ook bij aan een verzakelijking van de discussie tijdens de besluitvorming, doordat veel feiten boven tafel worden gebracht. Daarbij zijn Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de initiatiefnemer en Provinciale Staten van Noord-Brabant het bevoegd gezag.

De startnotitie is de eerste stap in de m.e.r.-procedure en biedt op hoofdlijnen informatie over de aanleiding en het doel van het initiatief, de m.e.r.-procedure en het te nemen besluit. De notitie dient de lezer voldoende informatie te geven over het initiatief en de onderwerpen die in het MER onderzocht zullen worden.

Aan de hand van een schema laat de heer Michels zien welke stappen er worden doorlopen in deze m.e.r.-procedure en die voor het (voorontwerp) inpassingsplan. Ook wordt aangegeven wanneer alle belanghebbenden hierop hun inbreng kunnen geven. Tijdens de m.e.r.-procedure is er een onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie MER) ingesteld. Deze commissie heeft als belangrijkste taak de kwaliteit te bewaken van het MER-onderzoek. Zij beoordeelt onder meer de startnotitie en de ingekomen reacties op die startnotitie en geeft advies over de richtlijnen voor het MER. Met behulp van de startnotitie en het advies van de Commissie MER stelt het bevoegde gezag de richtlijnen op voor de inhoud van het milieueffectrapport. Het bevoegde gezag vraagt ook nog advies aan diverse wettelijke adviseurs, zoals het Ministerie van VROM en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Tot en met 30 oktober 2009 heeft iedereen de gelegenheid om

zijn of haar zienswijze m.b.t. de startnotitie voor het LPM kenbaar te maken. Dit kan schriftelijk of op deze bijeenkomst ook mondeling. Alle inspraakreacties, ook het verslag van deze bijeenkomst, worden via de provincie voorgelegd aan de Commissie MER. De Commissie en de andere wettelijke adviseurs geven vervolgens hun adviezen over de richtlijnen aan het bevoegde gezag (*Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant*), die op haar beurt de richtlijnen voor de uit te voeren MER vaststelt. Deze richtlijnen bepalen in feite voor de initiatiefnemer wat de diepgang en reikwijdte van het MER-onderzoek moet zijn.

Wanneer straks het MER is afgerond, volgt er weer een inspraakperiode voor alle aanwezigen en belanghebbenden.

De heer Michels raadt degenen die willen inspreken aan goed kennis te nemen van de startnotitie die nu ter inzage ligt. Naar aanleiding daarvan kunnen degenen die dat willen, aangeven welke relevante te onderzoeken (milieu)aspecten er volgens hen nog ontbreken in de startnotitie en aanvullend daarop volgens hen dienen te worden onderzocht.

Schriftelijke reacties moeten uiterlijk 30 oktober 2009 worden ingediend bij:

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant

t.a.v. de heer J.H.A.M. van der Wijst

Postbus 90151

5200 MC 's-Hertogenbosch

Vraag van de heer Kees Nieuwenhuizen als vertegenwoordiger van de SBBM. De heer Nieuwenhuizen begrijpt dat de MER een hulpmiddel is bij de uiteindelijke besluitvorming over de aanleg van het Logistiek Park Moerdijk (LPM). Hij wil dan ook graag weten hoe het kan dat de inspraak voor het MER en voor het inpassingsplan precies in dezelfde periode vallen, omdat de uitkomsten van het MER juist de input zijn voor het voorontwerp inpassingsplan.

De heer Wilfried Michels legt uit hoe dit in zijn werk gaat. Hij vertelt dat in dezelfde periode dat aan het MER wordt gewerkt ook aan het inpassingsplan wordt geschreven. Daarbij worden beide processen goed op elkaar afgestemd. Bovendien volgt er na het voorontwerp inpassingsplan ook nog het ontwerp inpassingsplan, waarin de inspraakreacties van het MER en het voorontwerp inpassingsplan zijn verwerkt. Daarna heeft iedereen dan ook nog een keer de mogelijkheid om in te spreken op het ontwerp inpassingsplan. Met andere woorden de verschillende procedures bieden voldoende momenten om de inspraak en zienswijzen tot zijn recht te laten komen.

Voorzitter de heer Van der Wijst voegt daar nog aan toe dat door de twee procedures op een goede manier aan elkaar te koppelen de nodige tijd wordt gewonnen voor het vervolgotraject. Hij benadrukt wel dat de inspraak in dit voortraject alleen betrekking heeft op het MER.

Korte toelichting op de totstandkoming van het initiatief LPM

De heer Aarts van de provincie Noord-Brabant en projectleider van het initiatief LPM licht in het kort toe hoe dit initiatief tot stand is gekomen. Hij vertelt dat de provincie al sinds 1992 met plannen bezig is voor een grootschalig bedrijventerrein in Moerdijk. In 2001 wordt gekomen met het plan Moerdijkse Hoek voor onder meer 600 hectare zware industrie. In oktober 2005 komt de gemeente Moerdijk met een alternatief plan 'Port of Brabant' genaamd. Dit leidt tot een afsprakenkader Zeehaventerrein Moerdijk tussen gemeente en provincie in voorjaar 2006. Naar aanleiding van een onderzoek conform dit afsprakenkader wordt in juni 2006 het initiatief Logistiek Park gepresenteerd. Op 8 oktober 2007 ondertekenen het Rijk, provincie Noord-Brabant en gemeente Moerdijk een intentieovereenkomst m.b.t. economie en leefbaarheid. (*Logistiek Park Moerdijk: 150 hectare logistieke bedrijvigheid + leefbaarheidsprojecten*). Hierop volgt tussen oktober 2007 en juni 2009 een haalbaarheidsstudie Moerdijk Meer Mogelijk. Deze studie wijst uit dat Moerdijk Meer Mogelijk financieel haalbaar blijkt. In juli 2009 tekenen Rijk, provincie en gemeente hiervoor een Bestuursovereenkomst. September jl. is de m.e.r.-procedure Logistiek Park Moerdijk van start gegaan. De heer Aarts benadrukt nog eens dat binnen het gehele ontwikkelingsplan Moerdijk Meer Mogelijk de provincie en de gemeente in nauwe samenwerking optrekken. Hij noemt de 9 belangrijkste projecten waarin dit gebeurt, namelijk:

1. Ontwikkeling Logistiek Park Moerdijk tussen A16 en A17
2. Intensievere benutting Industrierrein Moerdijk
3. Inrichting Waterfront Moerdijk
4. Nieuwe bestemming Campinaterrein Zevenbergschen Hoek
5. Inrichting Stationsgebied Lage Zwaluwe
6. Herinrichting bedrijventerrein Klundert
7. Nieuwe bestemming terrein Huizersdijk-Zuid Zevenbergen
8. Ontwikkeling Noordrand Zevenbergen
9. 825 extra woningen (op diverse locaties in de gemeente)

De heer Aarts leegt uit dat de negen plannen van Moerdijk Meer Mogelijk samen kansen bieden op het gebied van zowel de economie als de leefbaarheid. Daarbij wordt de opbrengst uit de bedrijvigheid deels aangewend voor leefbaarheid. Van de negen plannen is de ontwikkeling van het Logistiek Park Moerdijk er een. Daarvoor is nu onder meer deze bijeenkomst als onderdeel van de procedure voor de MER en het voorontwerp inpassingsplan georganiseerd. Het inpassingsplan kan worden gezien als een bestemmingsplan met het verschil dat de besluitvorming plaatsvindt binnen Provinciale Staten.

De heer Paul Welschen namens de SBBM heeft van de commissie MER begrepen dat een milieu-effectrapportage sec de milieu-effecten meet. Hij wil dan ook graag van de provincie weten hoe zij zelf het verband tussen het milieu en de leefbaarheid ziet.

Voorzitter de heer Van der Wijst stelt voor om eerst de presentatie over de inhoud van de startnotitie door Hans Helder te laten plaatsvinden. Hoogstwaarschijnlijk wordt daarin deze vraag al beantwoord en zoniet dan stelt hij deze na afloop van de presentatie alsnog aan de orde.

Daar is **de heer Welschen** het mee eens tenzij er nu wordt geconcludeerd dat leefbaarheidsprojecten geen onderdeel van de MER zijn dan kan er een hoop uit de presentatie worden geschrapt.

Presentatie Startnotitie m.e.r. voor het Logistiek Park Moerdijk

De heer Hans Helder van milieuadviesbureau Witteveen + Bos en opsteller van de startnotitie m.e.r. geeft een toelichting op het initiatief en de hoofdlijnen van deze startnotitie. Hij legt uit dat er twee typen Milieueffectrapportages zijn, te weten een PlanMER en een ProjectMER. De provincie heeft eind 2007 een Interim Structuurvisie opgesteld, waarin een locatiekeuze voor het Logistiek Park van 150 hectare netto is vastgelegd. Hiervoor heeft de provincie ook een MER moeten doorlopen en omdat deze betrekking heeft op een plan, namelijk de Interim Structuurvisie, heet dit een PlanMER. Dit is een plan op een hoger abstractieniveau, waarvoor een kaart is gemaakt die in deze Interim Structuurvisie is opgenomen. De MER waarvoor deze bijeenkomst is belegd heeft betrekking op een project, namelijk het Logistiek Park Moerdijk, en heet een ProjectMER. Deze MER is veel concreter dan een PlanMER.

De startnotitie MER is de start van de m.e.r.-procedure. Hierin wordt onder meer het te nemen besluit beschreven (het inpassingsplan). Verder geeft dit document een overzicht van de voorafgaande besluiten, zoals de Interim Structuurvisie waarin de locatiekeuze is vastgelegd. Ook bevat de startnotitie een globale beschrijving van het doel, de aard en omvang van voornemen en de mogelijke alternatieven. En tot slot bestaat het uit een globale gebiedsbeschrijving en een globale beschrijving van de in het MER te onderzoeken milieueffecten en deels ook leefbaarheidseffecten.

In dit stadium kan iedereen zijn zienswijzen op het feit of alles wel in de startnotitie staat aangekondigd wat in het MER moet worden onderzocht. Zijn alle alternatieven wel goed beschreven en staan alle te onderzoeken milieuaspecten in het MER wel in de startnotitie vermeld? Vervolgens worden de ingediende zienswijzen bij de onafhankelijke commissie voor de m.e.r. ingediend en indien relevant gebruikt voor het richtlijnenadvies voor het MER. De richtlijnen worden door het bevoegd gezag vastgesteld. De startnotitie en vastgestelde richtlijnen zijn samen het 'spoorboekje' voor het uit te voeren MER.

De heer Helder beschrijft eveneens de verschillende elementen van het te nemen initiatief, het LPM. Zo gaat het onder meer om een grootschalig logistiek park van 150 ha netto in Moerdijk tussen de A16/A17 en Lapdijk (bedrijfsbestemming). Verder dient er een interne baan naar bestaand industrieterrein Moerdijk te komen en een goede ontsluiting naar de A16/A17. Tot slot is ook een landschappelijke inpassing rondom de lapdijk een belangrijk element binnen het initiatief. Hoe dat er uit komt te zien wordt in het MER verder onderzocht.

De startnotitie bevat geen concrete alternatieven. Wel geeft de startnotitie aan welke elementen de alternatieven allemaal moeten bevatten. Dit zijn vaste en variabele elementen, ambities en wensen. Het ontwerp van de alternatieven is inmiddels opgestart, terugkoppeling daarvan vindt plaats in klankbordgroep met vertegenwoordigers van de verschillende belangengroepen. De provincie hecht veel waarde aan de oordelen in deze klankbordgroep.

Het uiteindelijke bedrijventerrein komt echter in de zone tussen de A16/A17 en de Lapdijk te liggen. Voor wat betreft de landschappelijke inpassing kunnen er bepaalde onderdelen ook buiten het gebied worden gerealiseerd om de inpassing op een goede manier te kunnen laten plaatsvinden. Ook de ontsluiting van het bedrijventerrein zal deels buiten het gebied worden gerealiseerd. Andere variabele elementen zijn de uiteindelijke inrichting van het LPM, maar ook de interne en externe ontsluiting zowel qua vorm als in de fasering. Er wordt ook gewerkt aan een beeldkwaliteitsplan, waarmee de provincie invulling wil geven aan hoe het terrein er vanuit verschillende posities uitziet. De heer Helder noemt ook de fasering in de realisatie als belangrijk element. Daarmee bedoelt hij onder meer waar en wanneer er straks in de uitvoering wordt begonnen. Start men met alles te gelijk of doet men het stapsgewijs. Daarbij streeft de provincie er vooral naar om ieder bedrijf op de juiste plek te krijgen.

Tenslotte heeft de provincie als ambitie om het bedrijventerrein zo duurzaam mogelijk aan te leggen. Denk aan een gesloten watersysteem, wind en zonne-energie.

De heer Helder benadrukt dat het inpassingsplan slechts van toepassing is op het LPM. Toch staan er vele andere plannen op stapel die van invloed kunnen zijn op het LPM en visa versa. Via een gevoeligheidsanalyse die in het MER wordt opgenomen wil de provincie die mogelijke invloeden en effecten in kaart brengen.

Tot slot staat in de startnotitie een opsomming van de milieu-effecten die worden onderzocht in het MER. Het onderzoek naar deze effecten en de uitkomsten ervan worden nauwkeurig beoordeeld door de commissie MER. Ook let deze commissie op de doelstelling en de nut en noodzaak van het project. Wanneer dat een leefbaarheidsdoelstelling is dan stelt zij dat ook vol onder de aandacht. Daarnaast zijn het juist diverse milieuaspecten die de leefbaarheid van een bepaald gebied bepalen. Denk aan de luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid. Vervolgens somt hij de milieuaspecten op die in het MER worden onderzocht:

Voor de natuurlijke omgeving zijn dat bodem en water; landschap, cultuurhistorie en archeologie en ecologie (natuurgebieden, ecologische verbindingen)

Voor de kwaliteit van het leefmilieu zijn dat de gebruiksfuncties (wonen, landbouw, bedrijvigheid, recreatie), verkeer (afwikkeling, bereikbaarheid, verkeersveiligheid, modaliteit), geluid en luchtkwaliteit, en veiligheid.

Voor de overige thema's komen ook nog duurzaamheid en energie (energiebalans, grondstoffenkringloop, duurzaam bouwen) aan de orde.

Vragen en discussie over de m.e.r.-procedure, het initiatief en de startnotitie

De heer Welschen komt nog even terug op zijn eerdere vraag. Hij wil graag weten hoe de provincie in het kader van deze MER de andere acht projecten van Moerdijk Meer Mogelijk gaat afwegen ten op zicht van het LPM. Spelen in de gevoeligheidsanalyse alleen de genoemde aspecten een rol of zijn dat ook nog anderen.

De heer Raymond Cools namens de stichting Hart van Moerdijk vult de heer Welschen aan door te veronderstellen dat de positieve effecten van de andere acht projecten juist de compensatie zijn van de negatieve effecten van het LPM. Hij wil graag weten welke balans de provincie daarin wil vinden. Is dat een milieubalans of juist een leefbaarheidsbalans?

De heer Helder geeft aan dat dit een ingewikkeld element is binnen deze m.e.r. Hij legt uit dat de samenhang tussen de genoemde 9 projecten een bestuurlijke afspraak is. Planologisch (inpassingsplan) gezien hangen deze projecten niet samen. Dus het MER brengt alleen de milieu- en leefbaarheidseffecten van de aanleg van het LPM in beeld. Daarnaast worden wel de autonome ontwikkelingen meegenomen. Dit zijn de ontwikkelingen die zonder meer plaatsvinden ook als het LPM niet wordt aangelegd. Het MER is er echter niet voor bedoeld om een optelsom te worden van alle negatieve en positieve effecten van alle acht projecten ten opzichte van het LPM.

Voorzitter de heer Van der Wijst herhaalt nog eens de vraag van de heer Welschen, in hoeverre de mogelijk negatieve effecten van een van de acht andere projecten in het MER worden meegenomen. Hij noemt als voorbeeld de extra verkeersdruk die ontstaat als gevolg van de 825 nieuw te bouwen woningen.

De heer Helder geeft aan dat dit juist in de gevoeligheidsanalyse wordt meegenomen. De MER zelf gaat er in zijn kern nog niet vanuit dat die woningen gerealiseerd worden. Daarom wordt er een apart hoofdstuk in het MER opgenomen met de gevoeligheidsanalyse die op dit soort zaken ingaat.

Voorzitter de heer Van der Wijst vat samen dat het antwoord op de vraag in hoeverre er in het MER ook de andere projecten worden betrokken, ja is voor zover het gaat over dit gebied en de onderzoekers daar informatie over hebben. De overige projecten zijn bovendien waarschijnlijk niet m.e.r.-plichtig. De basis van dit MER richt zich daarom op de gevolgen en effecten die de aanleg van het LPM voor de directe omgeving heeft.

De heer Welschen concludeert dat in de gevoeligheidsanalyse wel de mogelijke effecten van de andere projecten worden geïnventariseerd, maar dat daarmee in de beoordeling van de aanleg van het LPM feitelijk niets wordt gedaan. Als dat het geval is kan de gevoeligheidsanalyse net zo goed niet worden opgenomen in het MER. Hij is van mening dat straks in de beoordeling juist de negatieve effecten van het LPM worden weggestreept tegen de positieve effecten van de andere acht projecten.

De heer Aarts licht toe dat het niet een kwestie is van wegstrepen. Het in beeld brengen van de milieueffecten moet de provincie straks helpen in de beoordeling van de aanleg van het LPM en de keuzes die daarbinnen gemaakt moeten worden. De gevoeligheidsanalyse zal daarbij ook meehelpen om tot de juiste keuzes te komen.

De heer Udo Uiterwijk van het Industrieel Havenschap Moerdijk vraagt zich af of het niet duidelijker is om hier vast te stellen dat de negen projecten van Moerdijk Meer Mogelijk politiek-bestuurlijk samenhangen, maar de mogelijke effecten van deze projecten ten opzichte van elkaar niet aan de orde zijn in de MER voor het LPM. Wel wordt er in het MER een hoofdstuk met een gevoeligheidsanalyse opgenomen waarin deze mogelijke effecten enigszins aan de orde komen.

--- PAUZE ---

Vervolg vragen en discussie over de m.e.r.-procedure, het initiatief en de startnotitie

De heer Hans Heestermans, bewoner van het plangebied, heeft begrepen dat de invulling van de wegen ook aan de andere kant van de Lapdijk kan plaatsvinden. Hij wil weten of dat ook daadwerkelijk gaat gebeuren. Daarnaast heeft hij vernomen dat er cirkels worden getrokken rond het plangebied op basis waarvan wordt bepaald of je als bewoner al dan niet moet vertrekken. Dit zal in september 2009 al gebeuren. Hij vraagt daarom de provincie of zij deze cirkels hebben getrokken. Verder heeft hij een brief gekregen waarin wordt gesteld dat de bewoners moeten verdwijnen en de agrariërs mogen blijven, terwijl iedereen naast elkaar woont. Hij wil graag weten hoe het nu zit.

De heer Aarts legt uit dat het hier gaat om milieucirkels die wettelijk moeten worden getrokken rondom 'vervuilende' bedrijven in het gebied. Dit kunnen cirkels van 50 of 100 meter zijn. Afhankelijk van de inrichting van het logistiek park en waar welk type bedrijven komen te liggen zullen er woningen net binnen en andere net buiten de cirkels vallen. De woningen die er binnen vallen moeten dan verdwijnen.

Voor wat betreft de verbindingswegen daarvoor is een kleine zone aangeduid aan de zuidkant van de Lapdijk om een aansluiting op de A16 mogelijk te maken.

Tot slot verzoekt **de heer Heestermans** de provincie bij de inrichting van het plangebied zoveel mogelijk rekening te houden met de bewoners in dit gebied.

De heer Jan Ooijen uit Zevenbergen geeft aan dat er in de startnotitie wordt gesproken over kavel van 5 hectare die aaneengeschaald kunnen worden tot 20 hectare, maar voor wat betreft de bouwhoogte geeft de provincie wel een minimale bouwhoogte, maar geen maximale bouwhoogte aan. Hij wil graag weten wat daar de reden van is.

De heer Aarts laat weten dat er bewust voor gekozen is om niet met een maximale bouwhoogte te werken. Dit is enerzijds ingegeven door de eisen die het LPM zelf stelt, maar ook om de mogelijkheid open te kunnen houden dat er binnen bepaalde concepten in meerdere lagen kan worden gebouwd. Dit past nog binnen de bandbreedte voor de mogelijke alternatieven in het MER.

De heer John Ettema van de SBBM heeft begrepen dat het Rijk participeert in de bestuursovereenkomst Moerdijk Meer Mogelijk. Hij wil graag weten of het LPM nog steeds doorgaat wanneer het Kabinet valt.

De heer Aarts legt uit dat er inderdaad een bestuursovereenkomst is getekend en dat daarbij geld is gelabeld voor de realisatie van het LPM. Met andere woorden bij een val van het Kabinet kan het plan gewoon doorgaan.

De heer Paul Welschen wil graag weten hoe de provincie de gevoeligheidsanalyse gaat uitvoeren.

De heer Helder licht toe dat in een gevoeligheidsanalyse de zaken worden meegenomen waarvan je niet zeker weet dat ze ook daadwerkelijk doorgaan. Afhankelijk van de alternatieven worden bepaalde plannen beoordeeld op de gevolgen voor het plangebied. Hij geeft als voorbeeld dat voor de mogelijke aanleg van de 825 woningen onder meer de toename van het verkeer bepaalde effecten met zich meebrengt. Het is wel erg afhankelijk van hoe de alternatieven eruit komen te zien.

De heer Welschen wil graag weten wat de plannen voor Caldic betekent voor zo'n gevoeligheidsanalyse.

De heer Helder geeft aan dat het bedrijf Caldic zonder meer van de huidige locatie gaat verdwijnen, zodat in dit geval geen gevoeligheidsanalyse hoeft plaats te vinden. Zou Caldic een bedrijf met een grote externe veiligheidscontour blijven zitten, dan zou in een gevoeligheidsanalyse moeten worden beoordeeld hoeveel extra risico er door het LPM en het bijbehorende verkeer wordt gecreëerd. Dus leidt de aanwezigheid van Caldic en het aan te leggen LPM samen tot te grote risico's dan zullen er extra maatregelen moeten worden getroffen.

De heer Welsen was hier al bang voor, want eerder deze avond is geconstateerd dat de ontwikkelingen en de effecten van de ander acht projecten buiten het MER van het LPM vallen. Nu na dit verhaal ziet de heer Welsen toch weer een link. Hij stelt voor om de overige projecten gewoon

buiten het MER te houden. Hij geeft de initiatiefnemers nog mee dat de SBBM de Universiteit Wageningen ditzelfde onderzoek heeft laten doen en dat was zeer gecompliceerde opgaaf.

Voorzitter Van der Wijst benadrukt nog eens dat het LPM niet helemaal een op zichzelf staand project is en niet is los te zien van de acht andere projecten in deze omgeving. De MER voor het LPM onderzoekt echter een aantal alternatieven voor de wijze waarop het LPM zo optimaal mogelijk kan worden ingericht. Daarbij hoort duurzaamheid als een van de te onderzoeken aspecten. Daarnaast spelen er in de omgeving nog een aantal andere ontwikkelingen benoemd in de acht andere projecten van Moerdijk Meer Mogelijk. Het kan niet ontkend worden dat er een relatie bestaat tussen het LPM en deze andere projecten. Het MER wordt echter geen groot integraal onderzoek waarin alle projecten met al hun effecten aan de orde komen en ten opzicht van elkaar worden afgewogen. Dit omdat diverse projecten helemaal niet zoveel met elkaar te maken hebben en op een grotere afstand van elkaar spelen. Wel wordt er iets met de samenhang van deze projecten gedaan in de zogenoemde gevoeligheidsanalyse.

De heer Welschen begrijpt dat er ook een omgevingsanalyse wordt uitgevoerd. Hij wil graag weten wat de provincie definieert als omgeving.

De heer Helder licht toe dat in de MER onder de omgeving alle waarden worden verstaan in de breedste zin van het woord. Hij noemt de ecologische waarden, natuurwaarden, maar bestaande geluidsbronnen. Met andere woorden alle aspecten waar enigszins invloed is uit te oefenen bij de inrichting van LPM.

De heer Welschen vindt dit geen duidelijk antwoord. Hij wil graag weten tot hoever buiten het plangebied de verschillende waarden worden betrokken bij het onderzoek.

“Zo ver als de effecten reiken”, beantwoordt **de heer Helder**, omdat het onderzoek dat juist moet uitwijzen. Hij noemt als voorbeeld de effecten voor het landschap die hoogstwaarschijnlijk beperkt zullen blijven tot het plangebied en daarnet buiten. De effecten van het geluid daarentegen zullen veel verder reiken vanwege de toename van het verkeer over veel grotere afstanden. Dus de omgevingsradius is per milieuthema verschillend.

De heer Welschen wil graag dat de effecten van de verschillende milieuthema's mee worden genomen in een brede straal. Hoe kan hij de garantie krijgen dat dit ook daadwerkelijk in het MER gebeurt.

Voorzitter van der Wijst geeft hem die garantie, omdat van de milieuthema's wordt onderzocht tot waar de effecten ervan reiken. Zo worden er voor de geluidseffecten van het park geluidscontouren op basis van vaste normen in het MER vastgelegd. Dit geldt ook voor het thema lucht.

De heer Welsen is verbaasd dat hij in het planMER contouren leest van 250 meter.

Voorzitter Van der Wijst legt uit dat een planMER een ander abstractieniveau betreft en minder gedetailleerd is en puur van toepassing was op de locatie van het LPM.

De heer Rijnart, namens de SBBM, wil graag weten hoe hij de groene gordels oftewel de landschappelijke aanpassing rondom de Lapdijk moet zien. Hij wil weten of er zicht blijft op de polder en wil graag dit aandachtspunt voor het landschap onderzocht zien in het MER.

De heer Aarts geeft aan dat nu nog niet bekend is hoe het landschap eruit komt te zien, de mogelijkheden daarvoor worden nu juist in het MER onderzocht en straks in het inpassingsplan uitgewerkt.

Voorzitter de heer Van der Wijst bevestigt dat het aandachtspunt van de heer Rijnart met betrekking tot het landschap wordt meegenomen in het MER.

Mevrouw Elly Doppegieter vraagt de initiatiefnemer of er een nul-situatie wordt gemaakt qua geluid en overlast en hoe dat in zijn werk gaat.

De heer Helder legt uit dat bij aanvang van het MER het gebied wordt beschreven zoals het nu is. Dit wordt in vaktaal de referentiesituatie genoemd. Daarna worden de zogenoemde autonome ontwikkelingen beschreven. Dit betekent: hoe gaat het gebied er uiteindelijk uitzien wanneer het LPM er niet komt.

De heer Nieuwenhuizen vraagt zich af of de autonome ontwikkeling er ook vanuit gaat dat het huidige bedrijventerrein volledig gevuld is.

Voorzitter de heer Van der Wijst antwoordt dat het vastgestelde beleid als uitgangspunt wordt genomen. En dat is voor zover hij kan nagaan een volledig gevuld bedrijventerrein. In de autonome ontwikkeling zullen dan bijvoorbeeld de extra verkeersbewegingen en daarmee de geluidstoename die de uitbreiding van het bedrijventerrein met zich meebrengt worden bepaald.

De heer Cools leest in de inleiding van de startnotitie de zin 'waardoor synergie en milieuvordelen mogelijk zijn'. Hij gaat ervan uit dat dit een uitgangspunt is van de provincie of gemeente, maar niet van de initiatiefnemers van Moerdijk Meer Mogelijk. Hij vindt dit een uitgangspunt dat er bij voorbaat

van uitgaat dat er een synergievoordeel is te behalen. Hij vraagt zich af of deze zin past in het rapport. Hij vindt dit een voorbarige uitspraak.

De heer Aarts geeft aan dat het hier gaat om synergie- en milieuvoordelen van het bestaande bedrijventerrein.

De heer Cools ziet dit als een uitgangspunt van de provincie en gemeente. Hij wil dit graag gescheiden houden van het initiatief.

De heer Nieuwenhuizen wil graag weten hoe het beeldkwaliteitsplan in de procedure past en of daar ook inspraak op mogelijk is. Verder begrijpt hij uit de stukken dat de interne baan afgeschermd moet zijn van het openbare wegennet. Toch constateert hij dat de interne baan steeds op bestaande wegen uit komt. Hier wil hij graag uitleg over.

Tot slot wil hij weten of de klankbordgroep waar de provincie het over heeft al is geformeerd en wie daar dan in zitten of zitting in kunnen nemen.

De heer Aarts verwijst naar de presentatie waarin precies uiteen is gezet wanneer er mogelijkheid is tot inspraak. Daarnaast is de provincie en gemeente bezig met het formeren van een klankbordgroep waarin vertegenwoordigers van de belangenorganisaties van het gebied zitting zullen nemen.

Hiervoor wordt de interesse nog gepolst en aan degene die nu al weten dat zij graag deel uit willen maken van die klankbordgroep vraagt de heer Aarts of zij na afloop van deze bijeenkomst hun naam en adresgegevens willen opgeven.

Over het beeldkwaliteitsplan laat hij weten dat dit onderdeel uitmaakt van het inpassingsplan en dat inspraak daarop in de procedure die daarvoor geldt, moet worden gemaakt. Deze procedure loopt overigens langer door dan die voor het MER.

De heer Nieuwenhuizen wil graag weten op welk moment in die procedure over het beeldkwaliteitsplan kan worden ingesproken.

De heer Aarts duidt aan dat dit tijdens de procedure voor het ontwerp van het inpassingsplan kan.

Over de interne baan laat **de heer Aarts** weten dat het nu nog niet vastligt waar de interne baan komt te liggen en hoe die gaat lopen. Wel zijn er drie alternatieven voor de interne baan onderzocht die realiseerbaar zijn en daarbij is het ook voor de provincie een voorwaarde dat die baan een fysieke verbinding wordt tussen het haventerrein en LPM. Het is niet de bedoeling dat dit een openbare weg wordt.

De heer Welschen begrijpt dat de maximale bezetting van het huidige bedrijventerrein Moerdijk het uitgangspunt is dat meegenomen wordt in het MER. Toch leest hij verderop in het rapport dat ontwikkelingen van weg en spoor niet meegenomen worden. Hij wil graag weten of deze ontwikkelingen wel of niet worden meegenomen, omdat de intensivering van het spoor grote gevolgen heeft voor de kern van Moerdijk.

Daarnaast wil hij nog eens bevestigt krijgen of het voorontwerp inpassingsplan nu wel of niet in de inspraak komt.

Voorzitter de heer Van der Wijst laat weten dat alle autonome ontwikkelingen worden meegenomen bij het bepalen van de referentiesituatie. Dit geldt ook voor de ontwikkelingen van weg en spoor.

Mocht de heer Welsen twijfelen of er bepaalde ontwikkelingen of mogelijke ontwikkelingen niet in het MER worden meegenomen, dan wordt hem geadviseerd om dit als nog als zienswijze op deze startnotitie in te brengen.

Voor de inspraak op het voorontwerp inpassingsplan verwijst **de heer Helder** naar bijlage 4 van de startnotitie waar staat aangegeven wanneer en hoe lang die periode is.

Mevrouw Marjan Damen constateert dat in de startnotitie een van de alternatieven voor de interne baan dwars over haar erf gaat. Zij vraagt zich af of zij hier in dit stadium bezwaar tegen moet maken.

Voorzitter de heer Van der Wijst raadt mevrouw Damen aan hierover schriftelijk dan wel mondeling haar zienswijze in te brengen.

INGEBRACHTE ZIENSWIJZEN

Voorzitter de heer Van der Wijst stelt vast dat er vier aanwezigen van de gelegenheid gebruik maken mondelinge zienswijzen in te brengen. Dit zijn:

- 1. De heer Ooijen**
- 2. De heer Hans Heestermans**
- 3. De heer Cools, namens Hart van Moerdijk**
- 4. De heer Paul Welschen, namens het SBBM**

Zienswijze 1:

De heer Ooijen uit Zevenbergen leest dat er wordt gekozen voor een zo goed mogelijke landschappelijke inpassing. Hij vindt dat daar een maximale bouwhoogte bij hoort. Hij verzoekt dan ook een maximale bouwhoogte van de te bouwen bedrijven in het MER op te nemen.

Zienswijze 2:

De heer Hans Heestermans brengt als zienswijze naar voren dat hij als bewoner van de Lapdijk daar lang en in een mooi landschap wil blijven wonen.

Zienswijze 3:

De heer Cools, namens de stichting Hart van Moerdijk vraagt aandacht voor diverse punten in het MER. Hij leest over een aantal ontsluitingswegen in de startnotitie. Hij verzoekt met klem dat in het MER ook aandacht wordt besteed aan het sluipverkeer dat in en rondom deze wegen in de gemeente plaatsvindt.

Voor wat betreft de structuur en volledigheid van de fietspaden wil hij graag dat vooral op de Koekoeksedijk de verkeersveiligheid van de fietsers in het MER wordt onderzocht.

Over de locatiekeuze merkt hij op dat hoewel er nu vooral richting Oost wordt gekozen, een keuze tussen Oost en West nog mogelijk moet zijn, omdat diverse zaken in het geval van een keuze voor West idealer zijn dan in Oost. Hij noemt als voorbeeld het Eiland van Moerdijk, waar geen schade mag worden berokkend aan de archeologische bodemschatten aldaar. Dit is als uitgangspunt gesteld. Het LPM doorbreekt nadrukkelijk wel deze bodemschatten. Hetzelfde geldt voor de dijken. Door de aanleg van LPM wordt ook de dijkstructuur aan de Lapdijk aangetast. Hij vraagt aandacht voor deze punten.

Zienswijze 4:

De heer Welschen is van mening dat het belangrijkste onderdeel voor de aanleg van LPM de locatiekeuze is. Hij wijst de provincie erop dat hierover nog geen enkele keer de mogelijkheid is geboden om hierop in te spreken. Het planMER is besproken bij de Raad van State, die heeft het bezwaar over de locatiekeuze niet ontvankelijk verklaard omdat er nog een keuzemogelijkheid komt. Hij wil graag weten welke keuzemogelijkheid de Raad van State hiermee bedoeld.

SLUITING

Tijdens de sluiting van de avond wordt er uit de zaal door meerdere mensen gevraagd het verslag van deze bijeenkomst graag te ontvangen voor de afloop van de inspraakperiode, zodat zij onder meer op basis van hetgeen er tijdens deze bijeenkomst is gezegd hun zienswijze beter kunnen verwoorden en indienen. Voorzitter de heer Van der Wijst laat weten dat het verslag van deze avond samen met alle zienswijzen normaliter rechtstreeks worden voorgelegd aan de commissie MER en dat in een later stadium alle aanwezigen van deze bijeenkomst het verslag krijgen toegestuurd. Diverse aanwezigen willen het verslag toch graag eerder ontvangen. De provincie overweegt of het verslag nog voor de afloop van de inspraakperiode kan worden toegestuurd dan wel op internet kan worden gezet.

Tot slot bedankt de voorzitter de inleiders voor hun presentaties en uitleg en alle aanwezigen voor hun komst en inbreng. Hij wenst iedereen wel thuis en sluit daarmee deze informatie- en inspraakbijeenkomst.